Lietas Nr. C29616515
Lietas arhīva Nr. C-6165-15/18

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2015. gada 10. novembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnese A. Zemmere
rakstveida procesā izskatīja civillietu **/pers. A/** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu

Aprakstošā daļa

[1] 2015. gada 3. septembrī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk – Prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka Prasītājai un Atbildētājam ir divi nepilngadīgi bērni – /pers. C/, dzimis /datums/un /pers. D/, dzimis /datums/. Pēc kopdzīves pārtraukšanas, tas ir 2013. gada septembrī, bērni palika dzīvot kopā ar Prasītāju un atrodas viņas ikdienas aizgādībā. Uzturlīdzekļus bērnu uzturam Atbildētājs sniedz neregulāri un to apmērs ir mazāks nekā valstī noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs. Ņemot vērā to, ka labprātīgi vienoties ar Atbildētāju nav iespējams, Prasītāja ir spiesta griezties tiesā ar prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu.

[1.2] Pamatojoties uz Civillikuma 179. pantu, 2013. gada 15. janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja Prasītājas labā līdzekļus /datums/dzimušā /pers. C/ un /datums/dzimušā /pers. D/ uzturam 108,00 *euro* ik mēnesi katram, bet ne mazāk kā 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas līdz bērnu pilngadībai.

[2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu 2015. gada 14. septembrī Atbildētājam uz viņa deklarētās dzīves vietas adresi tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, paskaidrojuma veidlapa, kā arī paziņojums par rakstveida paskaidrojumu sniegšanu (lietas 14. lapa). Paziņojumā ietverts izraksts no Civilprocesa likuma 74. panta un 250.^{22} panta par pušu civilprocesuālajām tiesībām, kā arī atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrajā daļā noteiktajam, Atbildētājam izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka Atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

[2.1] 2015. gada 12. oktobrī tiesā ir saņemti Atbildētāja paskaidrojumi, kuros viņš norādīja, ka prasību atzīst daļēji. 2013. gada septembrī puses labprātīgi vienojās par uzturlīdzekļu apmēru un maksāšanas kārtību. Atbildētājs apgalvo, ka materiālu atbalstu sniedz regulāri, uzturlīdzekļus norunātajā apmērā samaksājis Prasītājai līdz 2015. gada septembrim, pie tam Prasītājai palīdz arī vecāki – pērk bērniem apģērbu, dāvanas, rūpējas par bērniem vasarā. Atbildētājs norāda, ka uz doto momentu neatrodas Latvijā, ir bezdarbnieks un viņam nebija zināms, ka Prasītāja cēlusi prasību tiesā. Maksāt uzturlīdzekļus neatsakās, bet nevarēs tos sniegt pieprasītajā apmērā.

[3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot par to pusēm.

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, līdz ar to 2015. gada 21. oktobrī pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2015. gada 10. novembrī un minētais datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu (lietas 25., 26. lapa).

Noraidījumi tiesnesei nav pieteikti.

Motīvu daļa

[4] Izvērtējusi prasības pieteikumā izklāstītos argumentus, atbildētāja iebildumus un pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst prasību par pamatotu un apmierināmu.

[4.1] No prasības pieteikumam pievienotajām dzimšanas apliecības kopijām (lietas 9., 10. lapa) redzams, ka Prasītāja un Atbildētājs ir /datums/dzimušā nepilngadīgā /pers. C/ un /datums/dzimušā nepilngadīgā /pers. D/ vecāki.

[4.2] Civillikuma 177. panta pirmā daļa nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Saskaņā ar Civillikuma 177. panta otro un trešo daļu vecāku pienākums ir rūpēties pa bērnu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 178. panta otro daļu, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

No lietas materiāliem izriet, ka bērni dzīvo kopā ar Prasītāju un Prasītāja īsteno bērnu ikdienas aizgādību. Prasītāja norāda, ka Atbildētājs nepiedalās bērnu uzturēšanā nepieciešamajā apmērā, Atbildētājs minēto faktu apstrīd, norādot, ka sniedz uzturlīdzekļus pušu norunātajā apmērā un kārtībā, taču nekādus pierādījumus, kas apstiprinātu minēto, nav iesniedzis.

[4.3] Civillikuma 179. panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Saskaņā ar Civillikuma 179. panta otro daļu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem.

No minētā likuma panta izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnu ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs ir saistīts ar vecāku spējām un mantas stāvokli.

Tiesa konstatē, ka Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturēšanai valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, kura maksāšanas pienākumu prasītajā apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi, līdz ar to tiesa nevērtē pušu mantisko stāvokli un bērnu vajadzības.

[4.4] Nosakot uzturlīdzekļu apmēru, tiesa ņem vērā Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumu Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2. punktu, kas nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā, katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās

mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 27. augusta noteikumu Nr. 665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2. punktu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros, sākot ar 2015. gada 1. janvāri, ir 360,00 *euro*.

Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst, ka, lai gan Atbildētājs atzīst prasību tikai daļēji, pienākums maksāt uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā ir absolūts un nav saistīts ar pušu mantisko stāvokli vai vēlmi apstrīdēt prasīto uzturlīdzekļu apmēru. Pie šādiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka ir pamats piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ un /pers. D/ uzturam 108,00 *euro* apmērā mēnesī katram, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērnu pilngadībai.

[4.5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Pierādījumus tam, ka pēc prasības celšanas Atbildētājs ir piedalījies bērnu uzturēšanā, Atbildētājs tiesai nav iesniedzis.

Ņemot vērā minēto, kā arī atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (*Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta spriedums lietā Nr. SKC-556)*, uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā – 2015. gada 3. septembra, jo ar prasības celšanas brīdi Prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1. pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmo daļu par katru prasības pieteikumu maksājama valsts nodeva. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.

Tādējādi prasības summa par uzturlīdzekļu piedziņu izskatāmajā lietā ir 2592 *euro*.

Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta „b" apakšpunkts nosaka, ka prasībās no 2135 *euro* līdz 7114 *euro*, maksājama valsts nodeva 320,10 *euro* plus 4 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 2134 *euro*.

Ņemot vērā minēto, izskatāmajā lietā maksājama valsts nodeva 338,42 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu. Civilprocesa likuma 42. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Tā kā Prasītāja saskaņā ar likumu ir atbrīvota no tiesāšanās izdevumu samaksas, valsts nodeva 338,42 *euro* apmērā piedzenama no Atbildētāja valsts labā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33. panta otro daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

Ņemot vērā minēto, tā kā Prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par trim pasta sūtījumiem (prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu Atbildētājam, paziņojuma noraksta nosūtīšanu Prasītājai, paziņojuma par lietas izskatīšanu rakstveida procesā nosūtīšanu Prasītājai) 4,71 *euro* apmērā (1,57 *euro* par katru sūtījumu) piedzenami no Atbildētāja par labu Tiesu administrācijai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204^{1}. pantam Atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{27}$ panta otro daļu tiesas spriedumu lietās par maza apmēra prasībām lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no šā likuma $440.^{2}$ pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekšminēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu, 190. pantu, 193. pantu, 195. pantu, 197. pantu, $204.^{1}$ pantu, $250.^{25}$ pantu, $250.^{27}$ pantu tiesa

nosprieda:

maza apmēra prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, un dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 108,00 *euro* mēnesī katram, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērnu pilngadībai.

Uzturlīdzekļi pārskaitāmi uz /pers. A/, personas kods /personas kods/, AS "SEB banka", BIC kods: UNLALV2X kontu Nr. /numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu par uzturlīdzekļu piedziņu 338,42 *euro* (trīs simti trīsdesmit astoņi *euro* 42 centi) apmērā. Saņēmēja iestāde: Valsts kase; reģistrācijas Nr. 90000050138; konta Nr. LV55TREL1060190911200; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē – C29 6165 15/18.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,71 *euro* (četri *euro* un 71 cents) apmērā. Saņēmēja iestāde: Tiesu administrācija; reģistrācijas Nr. 90001672316; konta Nr. LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi - C29 6165 15/18.

Maksājuma dokumenti par tiesas izdevumu (valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu) samaksu nekavējoties iesniedzami Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, Rīgā, Lomonosova ielā 10, 1. stāvā, 105. kabinetā, norādot tiesneses uzvārdu un lietas numuru.

Noteikt /pers. B/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā no sprieduma sagatavošanas dienas (2015. gada 10. novembra), iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese A. Zemmere